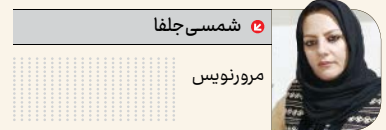

به فکر اصلاح مردم

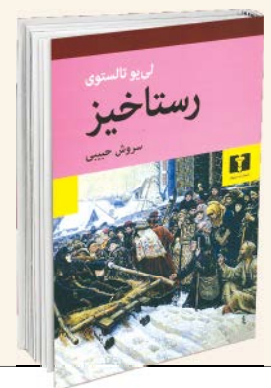
شمسی جلفا

مرورنویس

تولستوی به عنوان یکی از بزرگ‌ترین نویسندگان تاریخ، شیوه داستان‌گویی منحصر به فردی دارد به طوری که نحوه قصه‌گویی، شخصیت‌پردازی و دیالوگ‌های بین شخصیت‌ها، کتاب را جذاب‌تر می‌کند. او «رستاخیز» را در دوران پختگی خود نوشته و نتیجه یک عمر فعالیت سیاسی و اندیشه خود را در اختیار خوانندگان قرار داده است. رستاخیز، رستاخیز ذهنی آخرین سال‌های عمر تولستوی و سومین شاهکار جهانی اوست که از موضوعی واقعی برگرفته شده و با قلمی بسیار قوی و روان نوشته شده است. در این کتاب چنان به جزئیات پرداخته شده که نه فقط خسته‌کننده نیست بلکه چنان آموزنده است که وجدان آدمی را به چالش می‌کشد. رستاخیز به اندازه «جنگ و صلح» حجیم و مشهور نیست و سادگی «آنا کارنینا» را ندارد، بلکه کاری منسجم‌تر و حاصل انعکاس تحول درونی نویسنده و تلاش او برای شناساندن آنچه در پیرامون حاکمیت تزارها در روسیه وجود داشته است. با مطالعه کتاب‌های چنین نویسندگان بزرگی تفاوت یک اثر ماندگار با سایر آثار نویسندگان کاملاً مشخص می‌شود.

این کتاب هم مثل بقیه کتاب‌های تولستوی تمی اجتماعی دارد و شاهکاری بی‌همتاست. شخصیت اصلی داستان با یک اتفاق و فلش‌بک به گذشته متحول می‌شود و به فکر اصلاح و کمک‌های اجتماعی به مردم می‌افتد. نویسنده در خلال داستان جذابی که پیش می‌برد، عقاید فلسفی، اجتماعی خودش را در مورد اصلاحات سیاسی و اجتماعی آن زمان روسیه بیان می‌کند. البته او در زندگی واقعی خود مطابق همین نظرات زندگی می‌کرد و قسمت اعظم زمین‌ها و ثروتش را به مؤرخ‌ها که همان دهقان‌های آن زمان روسیه بودند، بخشید. موضوع کتاب بحثی است راجع به فاصله طبقاتی و معایب طبقه تروتمند و ضعیف جامعه و در آخر تغییراتی که می‌توان برای کمک به طبقه ضعیف جامعه انجام داد و این‌که این موضوع در کتاب مدام تکرار می‌شود که نیاز پیدا می‌کند به حوصله و علاقه برای خواندن ۸۰۰ صفحه کتاب.

نویسنده بیشتر از آن که بخواهد به عشق و عاشقی بپردازد به توصیف اوضاع اسفناک جامعه طبقاتی و ارباب‌رعیتی و آثار آن می‌پردازد. جامعه‌ای که سیستم اداری بیمار دارد و همه جا با واسطه و رشوه امورات جاری و ساری می‌شود و تولستوی چنان به خوبی و باتوانایی بسیار فقر و ظلم و تبعیض را به نگارش درآورده که گویی در آن دوران زندگی می‌کنی و شاهد آن همه بی‌عدالتی هستی. آخرین کلام درباره رستاخیز این‌که رستاخیز با طرح سوالات بحث‌برانگیز شخصیت‌ها را به جان هم می‌اندازد تا هدف خود را که نمایش یک جامعه طبقاتی به هم ریخته و مبتذل روسیه است به خوانندگان منتقل کند و این‌که تولستوی نگاهی تازه در زمان و مکان خودش برای انسان بودن و انسانی و اخلاقی زندگی کردن دارد و انعکاس این نگاه نو به داستانش کار او را قابل تحسین کرده است.

نویسنده مجموعه داستان «کوچ اصوات»:

نوشتن، پناهگاه آدم است

است که با آن می‌تواند روح خود را تسلی دهد. شعر بین جوشش و پوشش است و امکان دارد که مصرعی ناخودآگاه روی زبان جاری شود ولی باید آن را پرورش داد. شاعر انسان‌های اطرافش را با خود هم‌دما، هم‌زبان و هم‌حس می‌کند. شاید شعر برای من فدای داستان شده باشد ولی شعر باعث می‌شود زبان و بیان برای ورود به دنیای داستان ورزیده شوند. کلمات باید مانند «مین» باشد و بتواند ذهن مخاطب را برای ایجاد انگیزه به انفجار بکشانند. کتاب کوچ اصوات، کتابی نیست که فرد بدون صلح با خود بتواند آن را درک کند و سعی کردم در آن کلمات، مانند مینی باشند که باعث شود بخشی از احساسات مخاطب منفجر شود.

داستان با روح و ذات ما درآمیخته

در ادامه برنامه، زینب زارع، نماینده انتشارات سوره مهر درباره استقبال از کتاب کوچ اصوات و رویکرد آن به داستان، بیان کرد: این کتاب با سخت‌خوانی و جریان متفاوتی که در پیش گرفته با استقبال خوب روبه‌رو و در رسانه‌ها به خوبی دیده شد و همچنین در انتشارات، مراسم رونمایی از کتاب را داشتیم. کتاب کوچ اصوات سال ۱۴۰۰ چاپ شده و از آثار داستانی سوره مهر در قالب داستان کوتاه است و همین متفاوت بودن باعث شد نشست‌های بیشتری را به خودش اختصاص دهد و نظر منتقدان را به خود جلب کند. ماهیت سوره مهر نگارش تاریخ شفاهی و دفاع مقدس است. در حال حاضر ما در حوزه هنری دفتری به اسم آفرینش آثار ادبی داریم که در همه استان‌ها دفاتر فعال دارد و افراد قلم‌اولی و افرادی که آثار قابل توجهی را نوشته‌اند در آنها فعالیت دارند. آثاری که در استان هادریافت می‌شود، مورد بررسی اساتید قرار می‌گیرد و سپس به دفتر آفرینش آثار ادبی ارجاع داده می‌شود. فکر می‌کنم انتشارات سوره مهر با روندی که در پیش گرفته، سبب خوبی را اکنون به خود اختصاص داده است.

او ادامه داد: داستان با روح و ذات ما درآمیخته و ابزار تربیتی غیرمستقیمی است که از کودکی با آن رشد کرده‌ایم. اگر به قرآن کریم نگاه کنیم بسیاری از سوره‌های ما داستان هستند. مفاهیم در قالب داستان انتقال داده شده و پدیده مقدس و حافظه مشترک همه ما انسان هاست.

در چند سال اخیر نویسندگان تلاش دارند روایت واقعی زندگی را در قلم داستان ارائه دهند. متأسفانه مجموعه داستان در بازار با مشکل جذب مخاطب روبه‌روست؛ به همین دلیل سوره مهر وظیفه دارد این خلأ را پر کند و در تلاش است کتاب‌هایش صرفاً داستان نباشد.

برنامه جلد دوم هر هفته دوشنبه‌ها ساعت ۱۸ به صورت زنده در ketab.tv پخش می‌شود. علاقه‌مندان می‌توانند این برنامه را از آرشیو این تلویزیون مشاهده کنند.

برنامه گفت‌وگو محور جلد دوم از تلویزیون اینترنتی کتاب با حضور محمد حسن جمشیدی، شاعر و نویسنده کتاب «کوچ اصوات»، زینب زارع، نماینده انتشارات سوره مهر و با اجرای میثم رشیدی مهرآبادی پخش شد.

کتاب کوچ اصوات شامل ۱۶ داستان کوتاه سوررئال روایت انسان‌هایی است که بین مرگ و زندگی مردد هستند و خواننده را میان واقعیت و خیال غوطه‌ور نگه می‌دارد.

جمشیدی درباره نگارش این کتاب گفت: کوچ اصوات، دین من به داستان بوده است و همیشه قصد داشتم این دین را ادا کنم. همیشه شعر را دنبال می‌کردم ولی نگاهی هم به داستان نویسی داشتم به همین دلیل بعضی از داستان‌های کوچ اصوات از ۱۶ سالگی پی‌ریزی شده بودند که در پی تلاش‌های مداوم، یک مجموعه داستان شد.

وی در ادامه افزود: در حال حاضر اگر بخواهم این کتاب را بنویسم، شاید سخت‌تر هم بنویسم زیرا جهان من، جهانی است که نمی‌توانم به مسائل به خصوص داستان به صورت رئال بنگرم. این سبک و شیوه من است و اگر این‌گونه عمل نکنم، احساس می‌کنم کاری خبری انجام می‌دهم و نمی‌توانم جهان خود را بسازم. همیشه سعی می‌کنم داستانی را خلق و از انسان‌هایی صحبت کنم که در جهان واقعی حضور ندارند. این مساله مستلزم آن است که جهانی را خلق و آن تعریف را با مخاطب هماهنگ و تنظیم کنم و با آمادگی وارد داستان و اتمسفر آن شود.

این نویسنده در خصوص فضای سوررئال و استفاده از نمادها، بیان کرد: دنیایی که در آن زندگی می‌کنیم، جهان پذیرفتن و نپذیرفتن است. شما با هزینه دیگری عاشق می‌شوید و آن اتمسفر عشق را دوست دارید و ممکن است تا جایی پیش بروید آن را به گردن دیگری بیندازید و این‌گونه سوررئال بودن به رئال بودن نزدیک می‌شود. در این کتاب با طرح پیشنهادهای شاعرانه مانند کلمه، فضا سازی و زبان، توانستم با مخاطب صحبت کنم و آن را بست دهم که خود نیازمند یک زبان شاعرانه است.

استفاده از نماد در داستان‌ها باعث شده این فضای سوررئال بیشتر دیده شود. وجود عاشق در کتاب، نماد انسان‌هایی است که با خود و دنیای خود به صلح رسیده‌اند. عشق پوشیدگی است و فرهنگ ما با پوشیدگی در لفافه گفتن عجین است، من حتی عشق را در اینجا سوررئال دیدم. اواظهار کرد: نوشتن پناهگاه آدمی

KETAB.TV
تلویزیون اینترنتی کتاب